

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 26, pošt. příhr. 69, 148 01 Praha 4

Č.j.: MV-81740-1/PO-OKR-2020

Praha 22. května 2020
Počet listů: 6

VYHODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**starostů obcí, starostů městských částí hl. m. Prahy,
starostů obcí s rozšířenou působností a primátorů statutárních měst
zaměřeného na přípravu na mimořádné události a krizové situace
a jejich řešení konaného v roce 2019**

Schválil: Generální ředitel HZS ČR
genpor. Ing. Drahoslav Ryba v. r.

V souladu s „Koncepcí vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení“, schválenou usnesením vlády ČR č. 508 ze dne 10. července 2017 a „Plánem hlavních úkolů organizačních složek státu v působnosti Hasičského záchranného sboru ČR pro rok 2019“ se uskutečnilo v roce 2019 vzdělávání starostů obcí, starostů městských částí hl. m. Prahy, starostů obcí s rozšířenou působností a primátorů statutárních měst zaměřené na přípravu na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení.

Odborná příprava těchto osob probíhá zpravidla jedenkrát za volební období. V roce 2019 bylo oproti roku 2015 upuštěno od dvouúrovňového vzdělávání. V roce 2015 Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“) ve spolupráci s dotčenými ministerstvy a dalšími ústředními správními úřady provádělo pouze vzdělávání starostů obcí s rozšířenou působností, starostů městských částí hl. m. Prahy a primátorů statutárních měst. Avšak vzdělávání ostatních starostů obcí zajišťovaly ve své územní působnosti hasičské záchranné sbory krajů (dále jen „HZS krajů“) v úzké součinnosti s krajskými úřady, obecními úřady obcí s rozšířenou působností, složkami integrovaného záchranného systému a dotčenými správními úřady na úrovni kraje. Zkušenosti získané ze školení v roce 2015 totiž ukázaly, že spíše než obecné informace vyplývající z legislativy preferuje tato cílová skupina vzdělávací témata spjatá s konkrétním regionem a zaměřená více prakticky. Proto školení v roce 2019 bylo organizováno jen z úrovně hasičských záchranných sborů krajů (dále jen „HZS krajů“).

K organizaci vzdělávání zpracovalo MV-GŘ HZS ČR instrukce, podle kterých HZS krajů ve spolupráci s krajskými úřady, obecními úřady obce s rozšířenou působností, složkami integrovaného záchranného systému a dotčenými správními úřady na úrovni kraje, neziskovými organizacemi atd., provedly vzdělávání starostů a primátorů ve své územní působnosti.

Pro vzdělávání byla stejně jako v roce 2015, zvolena forma jednodenního školení. Při sestavování programu školení bylo doporučeno HZS krajům vycházet z následujícího obsahového zaměření: bezpečnostní systém ČR, krizové řízení a ochrana obyvatelstva, integrovaný záchranný systém a jednotky požární ochrany, geografický informační systém HZS ČR, veřejný pořádek na území obce, obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) a spolupráce na jeho řešení s Policií ČR, financování opatření při řešení mimořádných událostí a krizových situací, systém hospodářských opatření pro krizové stavy v působnosti ORP, činnost povodňových orgánů obcí a ORP, krizové řízení v oblasti zdravotnictví,

hygienická a veterinární opatření při řešení mimořádných událostí a krizových situací, možnosti neziskových organizací, preventivně výchovná činnost a úkoly k zajišťování obrany v působnosti ORP.

Prezentace a další podkladové materiály, na výše uvedená témata, byla zpracována dotčenými ústředními správními úřady a následně zveřejněna MV-GŘ HZS ČR na webových stránkách www.hzscr.cz k využití krajům. Přístup k těmto materiálům nebyl omezen. Také HZS krajů zveřejňovaly na svých webových stránkách vlastní prezentace týkající se konkrétního regionu a další materiály ze školení, případně je zástupci HZS krajů osobně předávaly starostům v tištěné podobě nebo na nosiči dat přímo na školení.

V návaznosti na stanovený program bylo doporučeno HZS krajů požádat podle potřeby ostatní složky IZS, správní úřady na úrovni kraje a další subjekty o lektorské zajištění odborných problematik. Současně bylo doporučeno HZS krajům oslovit hejtmana příslušného kraje s žádostí, aby dopisem informoval starosty a primátory o přípravě školení v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení a požádal je o osobní účast na tomto školení, protože jejich odpovědnost daná zákony je v této oblasti nezastupitelná.

Za účelem minimalizace vynaložených finančních nákladů byly využívány k provedení školení (podle možností) prostory HZS kraje, případně krajského úřadu nebo obecního úřadu ORP. Z rozpočtu MV-GŘ HZS ČR byly do rozpočtů HZS krajů převedeny finanční prostředky určené na pokrytí základního pohoštění, případně na materiály určené pro vzdělávání. Finanční prostředky byly převedeny po předložení žádosti o rozpočtové opatření se zákonnými náležitostmi dle ustanovení § 26 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění. Finanční prostředky byly kalkulovány na 100% účast starostů a primátorů v částce 200,- Kč na osobu. Celkem HZS krajů obdržely částku 1.279.400,- Kč na proškolení 6397 osob. Převážná většina HZS krajů vyhodnotila poskytnuté finanční prostředky za dostačující k této formě vzdělávání.

Do budoucna bude potřeba zajistit finanční prostředky na vytvoření dostatečného množství nových výukových materiálů a pomůcek pro vzdělávání této cílové skupiny, které se ukázalo v některých případech jako nedostatečné. Při plánování finančních prostředků bude potřeba současně zohledňovat i nezbytné obcerstvení pro všechny lektory a osoby zajišťující organizaci školení.

Celková účast starostů a primátorů na jednodenním školení v roce 2019 byla 56 % (viz Tabulka č. 1). To je o 2 % více než při školení v roce 2015, která byla 54 %. Tedy z celkového počtu 6397 obcí, městských částí a obvodů se v roce 2019 zúčastnilo 3600 starostů a primátorů. Nejnižší účast byla v Kraji Vysočina (39 %). Naopak nejvyšší účast byla evidována v Olomouckém kraji (78 %). Celková účast zástupců starostů a primátorů na školení byla 8 %. V součtu se jednalo celkem o 540 osob.

Tabulka č. 1 - Účast starostů a primátorů, případně jejich zástupců na vzdělávání v roce 2019

<i>Kraj</i>	<i>Počet obcí včetně městských částí a obvodů</i>	<i>Počet zúčastněných</i>			
		<i>starostů včetně primátorů</i>	<i>tj. %</i>	<i>zástupců starostů a primátorů</i>	<i>tj. %</i>
Středočeský	1144	669	59	115	10
Královéhradecký	448	273	61	60	13
Pardubický	459	247	54	33	7
Jihočeský	624	333	53	45	7
Vysočina	704	276	39	62	8
Plzeňský	511	258	50	34	7
Jihomoravský	702	409	58	19	3
Karlovarský	134	101	75	7	7
Olomoucký	402	317	78	35	9
Ústecký	358	216	60	65	18
Liberecký	216	103	48	10	5
Moravskoslezský	331	174	53	41	12
Zlínský	307	194	63	8	3
hlavní město Praha	57	30	53	6	10
Celkem	6397	3600	56	540	8

Míru účasti starostů a primátorů na školení ovlivnilo několik podstatných faktorů při přípravě a realizaci školení. Vyšší účasti bylo dosaženo při naplnění faktorů, kdy některé bylo/nebylo možné organizátorem školení zcela ovlivnit:

- nižší počet neuvolněných starostů obcí v kraji,
- menší vzdálenost místa školení od obcí,
- termín školení nebyl v kolizi s jinou plánovanou akcí důležitou pro obec,
- osobní účast primátorů a starostů obcí s rozšířenou působností na školení,
- včasné zaslání pozvánek a opětovné ověřování účasti za pomoci e-mailu, SMS, telefonického kontaktu apod.,
- oslovení starostů obcí s žádostí o osobní účast na školení hejtmánem kraje,
- dobře zapracovaný program školení se zaměřením na praktickou činnost a zkušenosti s řešením mimořádných událostí a krizových situací na daném území.
- správný výběr kvalitních lektorů,
- dobré mezilidské vztahy a dlouhodobá spolupráce mezi organizátorem a spolupracujícími subjekty,
- vhodně zvolená délka školení.

Zúčastnění starostové a primátoři hodnotili toto vzdělávání velmi kladně. Současně ocenili možnost spolu prodiskutovat danou problematiku i z pohledu ORP nebo kraje. V této souvislosti se potvrdila i nová zkušenost organizovat školení pouze z úrovně HZS krajů. Tímto však není dotčeno možné zapojení ústředních správních úřadu do přípravy a realizace vzdělávání podle požadavků krajů.

Velice pozitivně starostové ohodnotili zařazení konkrétních příkladů řešení mimořádných událostí a krizových situací na daném území nebo vytvoření fiktivního scénáře reálného řešení povodní, větrné smrště atp., do kterého byli aktivně zapojeni.

Například v Moravskoslezském kraji bylo inovativně vzdělávání starostů HZS kraje rozděleno na dvě skupiny osob. První skupinu osob tvořili starostové, kteří pokračují v dalším volebním období po znovuzvolení a účastnili se vzdělávání starostů v roce 2015. Pro tuto skupinu osob byla realizována navazující forma odborné přípravy – cvičení s praktickými ukázkami na stanovištích. Druhou skupinu tvořili pokračující starostové, kteří se neúčastnili semináře v roce 2015 a ti, kteří byli nově zvoleni do funkce po volbách v roce 2018. Pro tyto byl realizován tematický seminář (školení) s názvem „Společně k bezpečí“. Zajištění tohoto způsobu vzdělávání je však do značné míry náročnější na personální kapacity organizátora.

S ohledem na výše uvedené a v návaznosti na skutečnost, že systém vzdělávání starostů není uzavřený proces, neustále se zkvalitňuje a optimalizuje a dochází tak ke kontinuálnímu rozvoji podle současných trendů a nových potřeb, bude pro následující období

potřeba přijmout opatření, které pomohou zlepšit (posílit) stávající přípravu této, z pohledu ochrany obyvatelstva a krizového řízení, významné cílové skupiny. Opatření k posílení systému odborné přípravy budou zaměřena na vytvoření:

- akreditovaného vzdělávacího programu odpovídajícího současným potřebám a trendům,
- e-learningového kurzu, který bude samostatně fungovat na webové platformě,
- praktického cvičení v oblasti ochrany obyvatelstva (např. komentované praktické ukázky na stanovištích) jako další z možných forem vzdělávání,
- tvorbu nových praktických příruček a metodických pomůcek k výkonu funkce volených funkcionářů v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Konkrétní úkoly s termíny plnění budou stanoveny v připravované „Koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030“. Koordinaci vzdělávání této cílové skupiny bude nadále usměrňovat mezíresortní pracovní skupina zřízená ke koordinaci procesu vzdělávání v oblasti bezpečnosti ČR při Výboru pro civilní nouzové plánování.